

การเรียนรู้ในพันธมิตรต่างชาติของบริษัทในประเทศ:
เลือกศึกษาอุตสาหกรรมบางประเภทในประเทศไทย

นางสาวพนิต กุลศิริ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ

หลักสูตรโครงการร่วมผลิตบัณฑิตระดับปริญญาเอกสาขาบริหารธุรกิจ

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-333-858-6

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

21 ก.พ. 2544

I 19016888

**Local Firm's Learning in International Alliances:
Selected Industries in Thailand**

Miss Panid Kulsiri

สถาบันวิทยบริการ

**A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Business Administration
The Joint Doctoral Program in Business Administration
Faculty of Commerce and Accountancy
Chulalongkorn University
Academic Year 1999
ISBN 974-333-858-6**

Thesis Title: Local Firm's Learning in International Alliances: Selected Industries in Thailand
By: Miss Panid Kulsiri
Program: The Joint Doctoral Program in Business Administration
Thesis Advisor: Professor Dr. Uthai Tanlamai
Thesis Co-advisor: Associate Professor Dr. Fredric William Swierczek

Accepted by the Faculty of Commerce and Accountancy, Chulalongkorn University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Doctor's Degree

..... Dean of Faculty of Commerce and Accountancy
(Assistant Professor Dr. Virach Aphimeteetamrong)

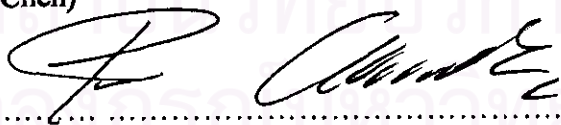
Thesis Committee

..... Chairman
(Assistant Professor Dr. Pakpachong Vadhanasindhu)

..... Thesis Advisor
(Professor Dr. Uthai Tanlamai)

..... Thesis Co-advisor
(Associate Professor Dr. Fredric William Swierczek)

..... Member
(Dr. Chenin Chen)

..... Member
(Assistant Professor Dr. Pradit Wanarat)

พนิท กุศลศิริ : การเรียนรู้ในพันธมิตรต่างชาติของบริษัทในประเทศไทย : เลือกรศึกษาอุตสาหกรรม
บางประเภทในประเทศไทย (LOCAL FIRM'S LEARNING IN INTERNATIONAL ALLIANCES:
SELECTED INDUSTRIES IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา: ศ. ดร.อุทัย คันทะมัย,
อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ. ดร. Fredric William Swierczek, 166 หน้า. ISBN 974-333-858-6

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุตัวแปรที่แสดงถึง ลักษณะของบริษัทร่วมพันธมิตร ลักษณะของ
สัมพันธภาพ และลักษณะของความรู้ ที่เกี่ยวข้องในพันธมิตรระหว่างประเทศ และเพื่อค้นคว้าเชิงประจักษ์ถึง
ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะเหล่านี้ต่อการเรียนรู้ของบริษัทในประเทศไทย การวิจัยนี้เสนอว่าลักษณะของบริษัท
ร่วมพันธมิตร ลักษณะของสัมพันธภาพ และลักษณะของความรู้ มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ของบริษัทใน
ประเทศจากพันธมิตรต่างชาติ

โครงร่างของการศึกษาเป็นไปตามแนวความคิดเรื่องการเรียนรู้ขององค์กรและพันธมิตรเชิงกลยุทธ์
โดยเลือกรศึกษาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และอุตสาหกรรมรถยนต์และชิ้นส่วนเนื่องจากอุตสาหกรรมนี้มี
ความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยในเชิงการส่งออกและการถ่ายทอดเทคโนโลยี และใช้วิธีออกแบบ
สำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากบริษัทในประเทศไทยจำนวน 778 บริษัท มีอัตราการตอบแบบสอบถามที่นำมาใช้
เพื่อการวิเคราะห์ได้ 14.39 เปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้ใช้วิธีวิเคราะห์ปัจจัยเพื่อระบุตัวแปรที่แสดงถึงลักษณะของบริษัท
ร่วมพันธมิตร ลักษณะของสัมพันธภาพ และลักษณะของความรู้ และใช้วิธีวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุและวิธี
จำแนกประเภทเชิงพหุเพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัย

ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าลักษณะของบริษัทร่วมพันธมิตรประกอบด้วย ความคล้ายคลึงกันของ
วัฒนธรรม ความสามารถในการรับความรู้ใหม่ และความเชื่อใจ ลักษณะของสัมพันธภาพประกอบด้วย โครง
สร้างความเป็นเจ้าของ ความสัมพันธ์ในอดีต และ ความเกี่ยวพันระหว่างกัน ลักษณะของความรู้ประกอบด้วย
ความคลุมเครือ การทดลองใช้ และประโยชน์จากการใช้ ผลการวิจัยพบว่าลักษณะของบริษัทร่วมพันธมิตร
(ได้แก่ ความสามารถในการรับความรู้ใหม่ และความเชื่อใจ) ลักษณะของสัมพันธภาพ (ได้แก่ โครงสร้างความเป็น
เจ้าของ) และลักษณะของความรู้ (ได้แก่ ความคลุมเครือ และ ประโยชน์จากการใช้) สามารถอธิบายการ
เรียนรู้ของบริษัทในประเทศไทยได้บางส่วน

ภาควิชาพาณิชยศาสตร์

ลายมือชื่อนิติกร พนิท กุศลศิริ

สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อุทัย คันทะมัย

ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม MS

PANID KULSIRI : LOCAL FIRM'S LEARNING IN INTERNATIONAL ALLIANCES : SELECTED INDUSTRIES IN THAILAND. THESIS ADVISOR : PROF. UTHAI TANLAMAI, Ph. D., THESIS CO-ADVISOR : ASSO. PROF. FREDRIC WILLIAM SWIERCZEK, Ph. D.
166 pp. ISBN 974-333-858-6

This study attempts to identify variables that represent attributes of partner, relationship, and knowledge involving in international alliances and to empirically explore the associations between these attributes and the local firm's learning. This dissertation argues that the attributes of partner, relationship, and knowledge contribute to the learning of a local firm in an international alliance.

The framework of the study was drawn on the literatures of organizational learning and strategic alliances. Two industries, i.e., Electronics industry and Vehicle parts industry, were selected because of their importance to the economy of Thailand in terms of export and technology transfer. To collect data for the analysis, a mail survey was conducted. A self-administered questionnaire was sent to 778 local firms in Thailand. The usable response rate was 14.39 percent. The method of principal components analysis was utilized to identify variables that represent the attributes of partner, relationship, and knowledge. Multiple regression analysis and multiple discriminant analysis were employed to test the hypotheses.

The analysis revealed that partner attributes included cultural similarity, receptivity, and trust; relationship attributes included ownership structure, prior tie, and complementarity; knowledge attributes included ambiguity, trialability, and usage advantage. Results provided partial support for the contribution of partner attributes (i.e., receptivity and trust), relationship attributes (i.e., ownership structure), and knowledge attributes (i.e., ambiguity and usage advantage) to the local firm's learning.

ภาควิชาพาณิชยศาสตร์

ลายมือชื่อนิติกร *พ.ศ. ๒๕๔๒*

สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Uthai Tanlamai*

ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม *MS*

ACKNOWLEDGMENTS

This thesis could not have been finished without the patience and support of many people. I would like to express my sincere gratitude and appreciation to the members of my dissertation committee who gave me invaluable time, comments, and guidance on my dissertation. I am profoundly grateful to Dr. Fredric William Swierczek, my co-advisor, for his confidence, reassuring, and guidance on the subject which encouraged me to complete my study and to learn to think through. Without him, undoubtedly, I would never had brought this study to completion. I am also deeply grateful to Professor Uthai Tanlamai, my advisor, for her precious patience, generosity, encouragement, guidance, support, moral support, and commitment. Without her, certainly, I would never had come this far.

I am also indebted to Dr. Guntalee Ruenrom, Professor Pecharee Koomsap, and Dr. Kamolchanok Suthiwatnarueput for their kindness, assistance, and contribution dedicated to encourage all students in the JDBA program to finish their study. I am grateful to my teachers, especially Dr. Pakpachong Vadhanasindhu, Dr. Kanoknart Visudhtibhan, Dr. Kunal Basu, Dr. Chiradet Ousawat, Dr. Rachain Chinthayarungsan, and Dr. Bhanupongse Nidhiprabha for their mentorship and being generous of their time and knowledge with their students.

My utmost gratitude goes to my parents who always and forever support and stand by me, through thick and thin.

Last but not least, my sincere thanks go to my friends, Dr. Pussadee Polsaram, Dr. Ravadee Surisrabhan, and Dr. Phongthep Srisopachit, for their being 'friends in need', truly understanding, and patient sharing of my feelings of bitterness during these many years. With them, the synergies from learning together had been gained.

Panid Kulsiri

Contents

	Page
Thai Abstract	iv
English Abstract	v
Acknowledgments	vi
Contents	vii
List of Tables	viii
List of Figures	ix
 Chapter	
1. Introduction	1
Background of the Study	1
Purposes of the study	3
Research questions	4
Scope of the study	4
Limitations of the study	4
Operational Definitions	5
Conceptual model	6
Contributions	7
 2. Literature Review	 9
 3. Hypotheses	 36
 4. Methodology	 43
Samples	43
Instrument	45
Data collection	46
Response rate	47
Measurement	50
Purification of measures	59
Data analysis	65
 5. Results	 67
 6. Discussion and Conclusion	 106
 References.....	 122
 Appendices	 141
Appendix A: Measures.....	143
Appendix B: Questionnaires	147
Appendix C: Code Book.....	162
 Autobiography	 166

List of Tables

Table	Page
4.1 Population	44
4.2 Mail Survey Result	48
4.3 Characteristics of Respondents	49
4.4 Reliability of multiple-item measures	62
4.5 Validity of multiple-item measures	65
5.1 Correlations of partner attributes variables	69
5.2 Principal Components Analysis of partner attributes variables	70
5.3 Respondents' view on cultural similarity	71
5.4 Respondents' view on capability	72
5.5 Respondents' view on firm's strength	73
5.6 Respondents' view on firm's knowledge cultivating activities	73
5.7 Respondents' view on trust	74
5.8 Correlations of relationship attributes variables	74
5.9 Ownership structures of the alliances	75
5.10 Characteristics of partners' complementarity	76
5.11 Characteristics of partners' prior ties	77
5.12 Correlations of knowledge attributes variables	78
5.13 Principal components analysis of knowledge attributes variables	78
5.14 Respondents' view on knowledge ambiguity	79
5.15 Respondents' view on knowledge trialability	79
5.16 Respondents' view on knowledge usage advantage	80
5.17 Principal components analysis of learning	81
5.18 Respondents' view on overall learning	82
5.19 Characteristics of local partner's efficiency improvement	83
5.20 Respondents' view on new product design, standard development, and technology utilization.....	84
5.21 Descriptive statistics and correlations matrix	85
5.22 Results of ANOVA of overall learning	88
5.23 Results of ANOVA of productivity improvement	89
5.24 Results of ANOVA of Innovation	90
5.25 Results of regression analyses	94
5.26 Result of multiple discriminant analysis	98
5.27 Summary of hypotheses tests	105
5.28 Summary of the significant variables	105

List of Figures

Figure		Page
1.1	The Conceptual Model of Local Firm's Learning	7
2.1	Learning involves Changes	10
2.2	Learning as an Information Oriented Process	12
2.3	Learning as an Experience Oriented Process	14
2.4	Diffusion of Innovation	17
2.5	Integrated Concept of Organizational Learning	19

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย